

Gebrek aan water is grootste

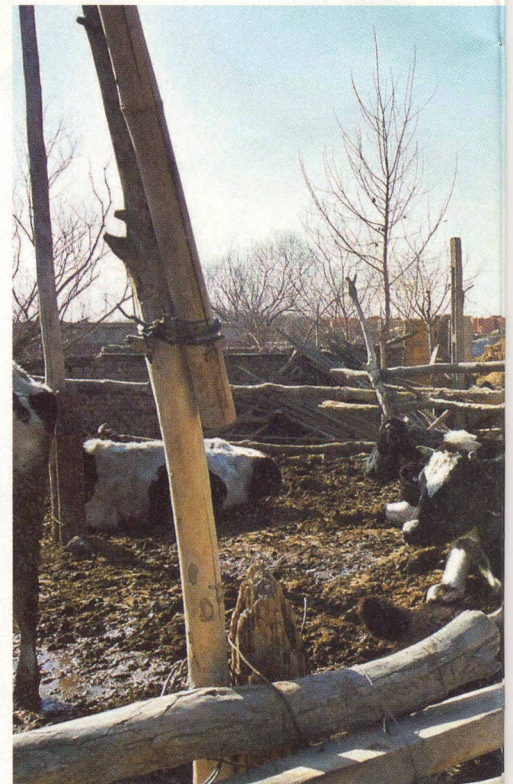
In drie uur rondje

De Nederlandse vereniging voor weide- en voederbouw hield voor haar leden een interessante reis om de wereld. Vanuit Heelweg in de Achterhoek reisden ze virtueel naar onder andere Texas, China en het eilandje La Réunion in de Indische Oceaan, net ten oosten van Madagaskar.

Het verbouwen van voedergewassen in Nederland lijkt een eitje na het zien van de problemen in sommige landen. Met name in Texas dreigt een gebrek aan water het gewas volledig droog te leggen. Via een internetverbinding sprak Vivien Allen, professor aan de universiteit in Texas, de aanwezigen toe. „De percelen worden hier allemaal geïrrigeerd. Het water komt met name vanuit de grond uit het zogenaamde Ogallala Aquifer. Dit is een van de grote zoetwatervoorraden in de wereld, die zich uitstrekt onder de Amerikaanse Great Plains over een oppervlakte van 450.000 vierkante kilometer.” Deze ondergrondse watervoorraad wordt in rap tempo leeggepompt. Ame-

rika gebruikt immense hoeveelheden water voor de productie van exportgewassen, waar de economie wel bij vaart maar waarbij de natuurlijke basis snel wordt uitgeput. Zeker de helft van die watervoorraad zou inmiddels zijn gebruikt.

De professor laat een satellietfoto zien van een deel van Texas. Op alle percelen is een cirkel te zien met de regeninstallatie. Ze verwacht dat de komende tien jaar het verbruik van water flink zal toenemen. „Het verbruik van water wordt groter dan we het naar boven kunnen pompen. We staan voor de uitdaging het gebrek aan water op te lossen.” Een van die oplossingen is het opvangen van de natuurlijke neerslag. Gemiddeld

regent het zo'n 470 millimeter in het gebied. „Die regen valt snel en in grote hoeveelheden. Het meeste gaat verloren. We staan voor de uitdaging dit water op te slaan en te kunnen gebruiken als het nodig is.”

Water is overigens in het gebied nog altijd niet op de bon. Elders in Texas en de Verenigde Staten is dat al wel het geval. „De kosten van het oppompen reguleert echter het gebruik wel. Ik denk dat we wat dat betreft eerder zonder geld dan water zitten.”

SORGHUM

Het grote aantal 'feedlots' met vleesvee en het groeiende aantal melkveebedrijven in Texas vraagt om steeds meer voedergewassen. Volgens professor Allen is het telen van maïs en alfalfa (luzerne) geen oplossing. „Die gewassen hebben veel te veel water nodig.” Sorghum is volgens haar in opkomst. Sorghum wordt gebruikt als voedsel, veevoer en de productie van alcoholische dranken (Kafirbier). De plant is droogtetolerant en is vooral belangrijk voor semi-aride (droge) gebieden. Het is een belangrijk voedselgewas in Afrika, Centraal-Amerika en Zuid-Azië en staat op de vijfde plaats van de verbouwde granen. Ook nieuwe grassen die in dit overwegend droge gebied kunnen groeien worden onderzocht.

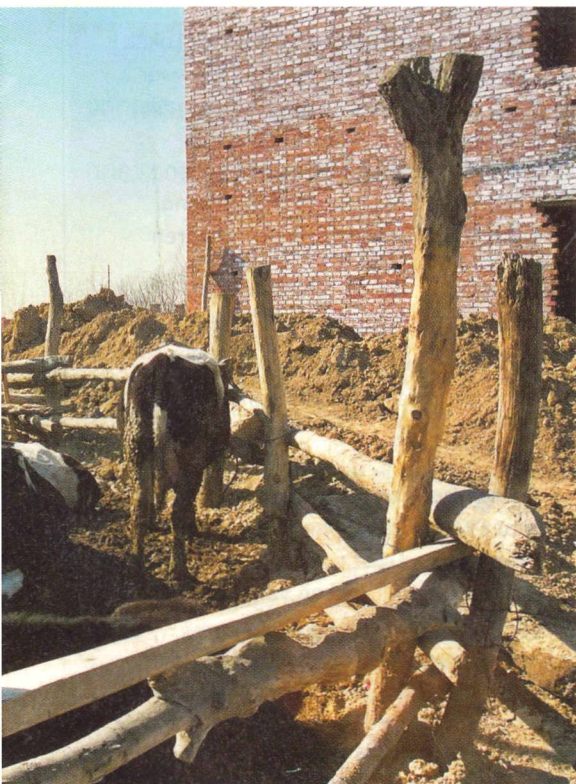

De melkfabriek Mengniu (= Mongoolse koe) nabij de hoofdstad van de provincie Binnen Mongolië, Hohhot. Samen met Yili is Mengniu de grootste zuivelaar van China. De overheid wil dat Mengniu de positie van Nestlé gaat overnemen als 's werelds grootste zuivelaar.

Foto's: Frans van Bohemen

probleem in Texas

om de wereld

Typische Chinese achtertuin met koeien.

„We zullen dan wel naar een extensieve begrazing moeten.”

CHINA

In Heelweg reisden de leden van de vereniging door naar China. Frans van Bohemen, student van Wageningen UR, legde de Chinese inefficiëntie bloot. „Veebedrijfjes met vijf tot tien koeien in de achtertuin, daar loopt 85 procent van de koeien. Vijf procent van de koeien wordt gehouden op bedrijven met meer dan 100 koeien. Maar vaak zijn

dat niet meer dan uitvergroete achtertuinen.” Alleen in het noorden van China zou het vee op gras worden gehouden.

„Ze hebben geen benul hoe een koe er echt uit moet zien”, zegt Van Bohemen. „Slechte hygiëne en huisvesting. Mastitis en mkz zijn grote problemen.” Veehouders hebben volgens de student niets in de melk te brokkelen. „De grote verwerkende industrie heeft het voor het zeggen. Dat zijn Mengniu en Yili. De twee zuivelfabrieken worden gesteund door de overheid.” Yili verplicht de veehouders ook nog eens voer van hen af te nemen. „Ze houden echt geen cent over.”

EILAND

Waar ze wel wat centen aan de melk overhouden is op het eiland La Réunion. La Réunion ligt naast Madagaskar en is slechts 2512 vierkante kilometer groot met circa 750.000 inwoners, waarvan 119 melkveehouder met in totaal 4100 melkkoeien. Het is het meest veraf gelegen stukje Europa, want het eiland hoort bij Frankrijk. De veehouders houden aan de melk circa 8 tot 12 cent over. Mede dankzij een flinke subsidie, via de importeurs van melkpoeder (uit met name India), van bijna 9 cent.

De productiekosten liggen echter hoog. Deskundige Herman van Keulen weet dat de helft van het rantsoen bestaat uit geïmporteerd krachtvoer à 26 eurocent per kilogram. Het door twee vulkanen ontstane eiland kent ook een waterprobleem. „Mede door de grote hoogteverschillen, kan op een plek te veel en op andere plek te weinig water vallen.” Volgens Van Keulen produceren de boeren ongeveer 23 miljoen liter per jaar. „Dat is 35 procent van de totale

Professor Vivien Allen.

consumptie en net de helft van het toegestane quotum.” De boeren willen wel meer produceren naar kennen een mestafzetprobleem en de voerkosten liggen te hoog. „Mogelijk komt ook de subsidie te vervallen omdat in 2012 het contract met de melkpoederjongens vervalt.” Van Keulen deed namens Plant Research International onderzoek naar mogelijke ontwikkelingen op het eiland. „We hebben het gouden ei nog niet gevonden.”

De leden van de vereniging maakten op hun wereldreis nog tussenstops in Nieuw-Zeeland, Duitsland, Zwitserland en België. De concurrentie van energiegewassen is in veel van deze landen een actueel probleem. In Nieuw Zeeland schijnen de veehouders eindelijk geld te verdienen aan de melk en investeren ze nu in beton en grote eenvoudige stallen.

WILLEM DIJKEMA

	Neerslag/ jaar mm	gem temp. zonuren/ °C	jaar
Texas	464	15,3	3132
China	3433	17,1	2373
La Réunion	1740	23,9	2464
België	800	9,8	1490
Zwitserland	1085	8,5	1460
Nieuw Zeeland	1112	9,9	1614
Duitsland (oost)	559	8,8	1612

De virtuele reis over de wereld deed meerdere landen aan. De cijfers zijn gemiddelden en zullen per regio en vooral per locatie sterk verschillen.

Ronde percelen in het Texaanse land. Aangegeven markering is 1,5 km.

(Bron: Google)